

بررسی نقش عفو در جرایم حدی از دیدگاه فقه امامیه و حقوق موضوعه

محمد علی اسدی*، دکتر سید علی میرابراهیمی،

1395-10-22

برخی از آیات و روایات بر اجرای حد تأکید داشته و تعطیلی آن را حرام می دانند، در مقابل روایاتی دلالت بر جواز عفو دارند. نتیجه جمع بین دو دسته مقید شدن اطلاقات دسته اول به دسته دوم است، بلکه می توان دسته دوم را تخصصاً از تحت عمومات دسته اول خارج دانست؛ زیرا نسبت به دسته دوم که به واسطه عفو امام در حق ا یا اشخاص در حق الناس حد اجرا نمی شود، تعطیلی حد صادق نیست، تعطیلی حد جایی صدق می کند که استیفای حد واجب باشد. لفظ امام اعم از امام معصوم و فقیه جامع الشرایط در عصر غیبت است و همانگونه که امام معصوم (ع) در عصر حضور حق عفو دارد، فقیه جامع الشرایط نیز در عصر غیبت اختیار آن را دارد، به دلیل اینکه تخییر مطرح شده در روایات، تخییر حکمی است. موارد جواز عفو امام در حق ا محدود به چهار موردی که قانون مجازات اسلامی تصریح کرده است اعم از: حد زنا، لواط، مساحقه و شرب خمر نیست، بلکه نسبت به همه ی حدود جاری است. در مورد حد سرقت، تا قبل از مرافعه نزد حاکم، حق مطالبه حد یا عفو از آن با صاحبان حق است، اما پس از آن حکم سایر حدود را دارد. در حدودی که حق ا هستند برای جواز عفو امام توبه مرتکب معتبر نیست، بلکه در غیر مورد توبه نیز چنانچه عفو مرتکب به مصلحت بوده یا مفسده ای بر آن مترتب نگردد امام حق عفو دارد. در مواردی که مقذوف ورثه ای جز امام ندارد، امام حق استیفای حد یا عفو از آنرا دارد.

کلمات کلیدی : واژگان کلیدی: آیات و روایات، عفو، حدود، حق ا، حق الناس، توبه مرتکب، امام.

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)

[دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان نامه ها](#)